

Scholars at Risk Sverige

Möjligheterna att bedriva verksamheten i en stiftelse

23 januari 2024

Inledning

Bakgrund

Bakgrund och problembeskrivning

Scholars at Risk ("SAR") är ett internationellt nätverk som arbetar med att värna akademisk frihet och stödja riskutsatta forskare genom att bl.a. erbjuda tillfälliga akademiska fristäder vid medlemslärosäten. Nätverket har över 600 medlemslärosäten i 42 länder och ordnar fristad åt 300–400 riskutsatta akademiker per år. SAR har ett huvudkontor vid New York University och ett mindre europeiskt kontor vid National University of Maynooth på Irland.

SAR Sverige är den svenska sektionen av nätverket. SAR Sverige har en central samordnande tjänst om 50 procent som är finansierad av Göteborgs universitet. Därtill finns en styrgrupp med 4–6 representanter från de lärosäten som är medlemmar. Styrgruppen bistår samordnaren i det löpande arbetet och finansieras av respektive lärosäte. Den löpande verksamheten består av att hantera ansökningar från lärosätena om medel som nätverket fått för att medfinansiera placeringar och aktiviteter som berör SAR Sveriges verksamhet. SAR Sverige finansieras bl.a. genom medel från Riksbankens Jubileumsfond, Formas, Vetenskapsrådet och Sida.

Mottagandet av riskutsatta forskare har ökat vilket har medfört en ökad arbetsbelastning. SAR Sverige är starkt beroende av samordnaren som bär det centrala ansvaret för verksamheten. Beroendet av samordnaren utgör en risk för verksamheten som är i behov av fler personer med bred och djup kunskap.

Universiteten i Sverige kan inte arbeta med stipendier då det inte är förenligt med myndighetsformen. Stipendiefinansiering av riskutsatta forskare med placering på lärosäten skulle kunna öka möjligheterna att placera fler.

Bakgrund och problembeskrivning, forts.

Det faktum att anställningar ska utlysas och viss oro kring tidsbegränsade anställningar har resulterat i utmaningar med att skapa anställningar för riskutsatta forskare hos svenska lärosäten. Centralt avsatta medel för att kunna hel- eller delfinansiera anställningar verkar vara en förutsättning för att kunna ta emot en riskutsatt forskare. Med nuvarande organisation av SAR Sverige är det inte möjligt att samla in och ta emot medel.

Mot bakgrund av det ovanstående kan SAR Sveriges utmaningar och behov ("Behov 1–4") sammanfattas enligt följande:

1. *Förändring av nuvarande organisation:* Idag administreras den löpande verksamheten av en person. SAR Sverige skulle behöva knyta fler personer till den löpande verksamheten inom ramen för en självständig organisation (sekretariatsfunktion).
2. *Anställning av forskare:* Givet svårigheterna att hitta anställningar åt forskare skulle det vara värdefullt om SAR Sverige själv kunde anställa forskare.
3. *Insatser utanför SAR Sveriges nuvarande verksamhet:* Det finns önskemål om att även kunna göra andra insatser för riskutsatta forskare än de som sker inom ramen för nuvarande verksamhet, t.ex. genom att stipendiefinansiera forskare eller genom att finansiera åtgärder inom InspirEurope, Marie Curie eller Scholars Rescue Fund.
4. *Ökad finansiering:* Ökade behov och en utökad verksamhet skapar behov av finansiering från andra finansiärer än de existerande.

Inledning

Bakgrund och uppdrag

Uppdrag

Unum Tax har fått i uppdrag att beskriva förutsättningarna för att bedriva verksamheten i SAR Sverige i en stiftelse och att redogöra för om en omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse skulle kunna möta nuvarande utmaningar och behov.

Utredningen omfattar stiftelse- och skatterättsliga aspekter kopplade till en omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse. Utredningen belyser även i vilken utsträckning universitetet kan vara medstiftare samt alternativa organisationsformer till en stiftelse. Andra juridiska aspekter, såsom arbets- eller offentlighetsrättsliga, behandlas inte i utredningen.

Nedan redovisas våra kommentarer kring respektive behov.

I slutet av utredningen finns ett avsnitt med en mer utförlig beskrivning av regelverket för stiftelser och ideella föreningar.

Kontaktpersoner

Lynda Ondrasek Olofsson

Partner

lynda.ondrasekolofsson@unumtax.se

076-106 04 06

Axel Sundqvist

Associate

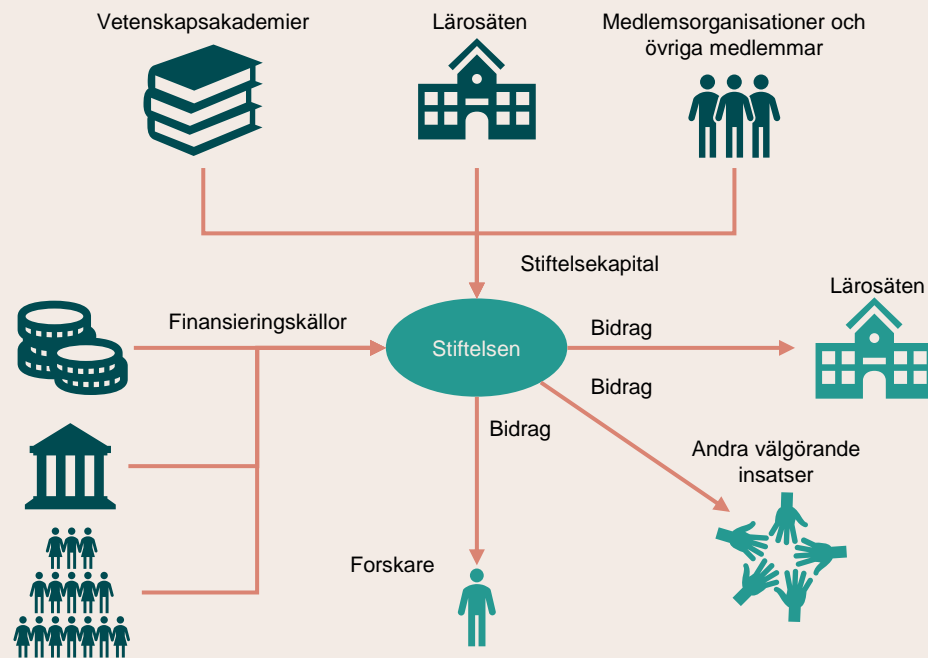
axel.sundqvist@unumtax.se

073-141 90 99

Sammanfattning

Omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse

Omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse

- Bildandet av en stiftelse förutsätter att ett stiftelseförordnande upprättas och att ett stiftelsekapital tillskjuts.
- När stiftelsen är bildad kan den erhålla ytterligare finansiering från t.ex. staten, allmänheten eller som en följd av egna investeringar.
- Stiftelsens medel kan därefter delas ut genom bidrag till riskutsatta forskare eller lärosäten, eller användas till andra välgörande insatser.

Utmaningar och behov

En omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse skulle möjliggöra för SAR Sverige att möta utmaningarna och behoven i den nuvarande verksamheten. Nedan lämnas en kort sammanfattning av vilka effekter en omorganisation till stiftelse skulle få i förhållande till respektive behov.

Behov 1: Förändring av nuvarande organisation

- En omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse skulle möjliggöra för SAR Sverige att anställa egen personal och skapa en egen sekretariatsfunktion. Detta skulle skapa förutsättningar för att hantera den löpande verksamheten internt inom stiftelsen samt minska beroendet av samordnaren och externa parter för att bedriva verksamheten.

Behov 2: Anställning av forskare

- Det finns inga hinder för en stiftelse att anställa forskare. Dock medför anställning av forskare vissa merkostnader i form av arbetsgivaravgifter jämfört med att betala ut stipendier eller periodiska understöd.

Behov 3: Insatser utanför SAR Sveriges nuvarande verksamhet

- Stiftelsens medel kan användas för att finansiera forskningsplatser på lärosäten på sätt som sker inom SAR Sverige idag. Vidare kan stiftelsens medel användas för t.ex. stipendiefinansiering av forskare eller andra välgörande insatser. Dessa typer av insatser bör även möjliggöra för stiftelsen att vara s.k. inskränkt skattskyldig.

Behov 4: Ökad finansiering

- En omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse kan öka möjligheterna att få extern finansiering. Sådan finansiering kan under vissa förutsättningar vara skattefri för stiftelsen oavsett om den är inskränkt skattskyldig eller inte.

Behov 1: Förändring av nuvarande organisation

Kort om stiftelser och omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse

---

Kort om stiftelser

Stiftelser har flera egenskaper som är unika i förhållande till andra organisationer. Stiftelsen är en självvägande juridisk person som varken har ägare eller medlemmar. Detta innebär bl.a. att stiftelsen inte har någon som kan utöva ägarinflytande över stiftelsen.

Utmärkande för stiftelser är vidare att de är beständiga. Stiftelsen är en garant för att dess ändamål kan fortleva över tid, vilket också är ett av de huvudsakliga skälen till att bilda en stiftelse.

En stiftelse kan, men behöver inte, finnas för evigt. För att en giltig stiftelsebildning ska komma till stånd måste dock stiftelsen kunna främja sitt ändamål under en varaktig tid (minst cirka fem år). Därefter kan det vara möjligt att avveckla stiftelsen. Vid en avveckling kan stiftelsens tillgångar aldrig återgå till stiftaren, utan en stiftelses tillgångar får enbart användas i enlighet med stiftelsens ändamål.

Utmärkande för stiftelser är också att föreskrifterna i stiftelseförordnandet inte kan ändras hur som helst. Det är därför viktigt att noga överväga innehållet i stiftelseförordnandet och redan vid upprättandet skapa önskvärd flexibilitet.

För att ändra en stiftelses föreskrifter krävs, beroende på vilken typ av ändring som är aktuell, antingen tillstånd från Kammarkollegiet (s.k. permutation) eller länsstyrelsen. Ändamålet i en stiftelse har en särställning och är i princip omöjligt att ändra så länge det fortfarande kan uppfyllas. En ändring av ändamålet kräver vidare alltid Kammarkollegiets tillstånd.

En svensk stiftelse betraktas generellt som en robust organisationsform som är känd, etablerad och har gott rykte i ett internationellt sammanhang.

För en mer ingående redogörelse för det civil- och skatterättsliga regelverket kring stiftelser, se avsnittet "Regelverk för stiftelser".

Omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse

En av utmaningarna med nuvarande organisation är att den löpande verksamheten idag administreras av en person. Det finns önskemål om att knyta fler personer till den löpande verksamheten inom ramen för en självständig organisation (sekretariatsfunktion).

SAR Sverige är för närvarande en sektion inom det internationella nätverket SAR men inte en självständig juridisk person. Detta innebär att SAR Sverige inte kan förvärva rättigheter eller åta sig skyldigheter såsom att ingå avtal, anställa personal eller föra talan i domstol.

Genom att omorganisera SAR Sverige till en stiftelse kommer SAR Sverige bl.a. kunna anställa egen personal som kan arbeta med den löpande verksamheten. Detta bör kunna minska det nuvarande beroendet av samordnaren och skapa förutsättningar för att hantera den löpande verksamheten internt inom stiftelsen. Genom en omorganisation till en stiftelse skulle det även vara möjligt att etablera en egen sekretariatsfunktion för den löpande verksamheten utan att vara beroende av en extern part.

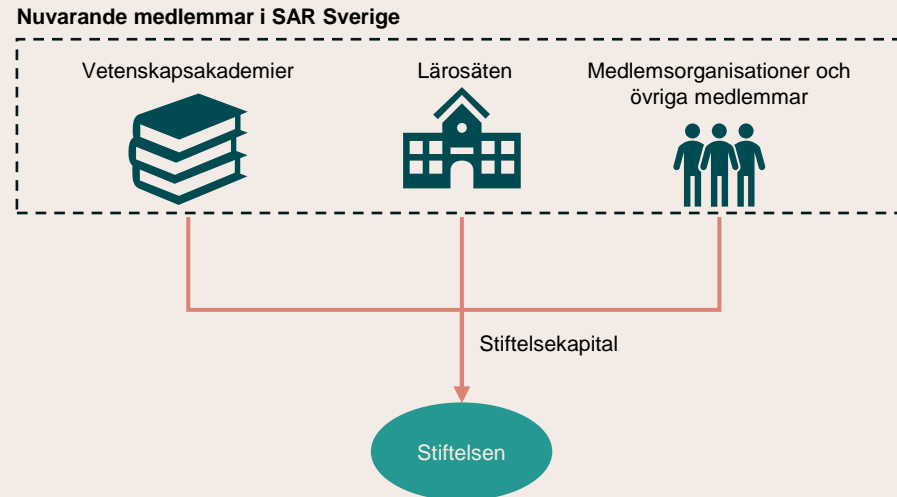
Att bedriva verksamheten genom en stiftelse är möjligen förenat med en ökad administrativ börda jämfört med idag. En stiftelse måste t.ex. ha löpande bokföring, upprätta årsredovisning, lämna inkomstdeklarationer och arbetsgivardeklarationer etc. Detta innebär att stiftelseformen kan medföra viss ökad administration, och därmed sammanhängande kostnader, jämfört med nuvarande sektionsform. De ökade kraven på administration som följer med stiftelseformen bör dock ses som en förutsättning för att kunna expandera den nuvarande verksamheten.

En omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse skulle således skapa förutsättningar för att bedriva verksamheten internt inom stiftelsen med en sekretariatsfunktion som bemannas med egen personal. Omorganisationen till en stiftelse skulle således kunna åtgärda vissa utmaningar med den nuvarande organisationen.

Behov 1: Förändring av nuvarande organisation

Bildande av en stiftelse – Stiftelse- och skatterättsliga aspekter (1/2)

Bildande av en stiftelse

I det följande presenteras några stiftelse- och skatterättsliga aspekter kopplade till en stiftelsebildning.

Stiftelserättsliga aspekter

En stiftelse kan bildas av en eller flera stiftare och stiftaren kan vara fysisk eller juridisk person. Det som krävs är att stiftaren själv råder över den egendom som ska avskiljas för stiftelsen. Det finns således inga stiftelserättsliga hinder för lärosäten att vara stiftare (eller medstiftare) till en stiftelse.

Det ska dock beaktas att en stiftelse inte får bildas i syfte att gynna stiftaren i ekonomiskt hänseende. Om avsikten är att stiftelsen ska ge bidrag till lärosäten för att finansiera forskningsplatser kan det därför vara problematiskt om samma lärosätena också är stiftare. I så fall kan det övervägas om stiftelsen i stället ska bildas av andra aktörer inom medlemsorganisationen eller av en extern aktör. Det finns dock inget som hindrar att lärosätena, även om de inte är stiftare, är delaktiga i framtagandet av stiftelseförordnandet eller t.ex. ges andra funktioner i stiftelsen.

Vidare bör det beaktas att de flesta lärosäten utgör statliga myndigheter, innebärande att staten skulle betraktas som stiftare. Vid bildande av sådana s.k. statliga stiftelser måste vissa offentligrättsliga aspekter beaktas, bl.a. om lärosätena har behörighet att bilda en stiftelse, om en stiftelsebildning förutsätter beslut från regering eller riksdag etc. För det fall lärosätena ska vara stiftare bör de offentligrättsliga aspekterna utredas vidare.

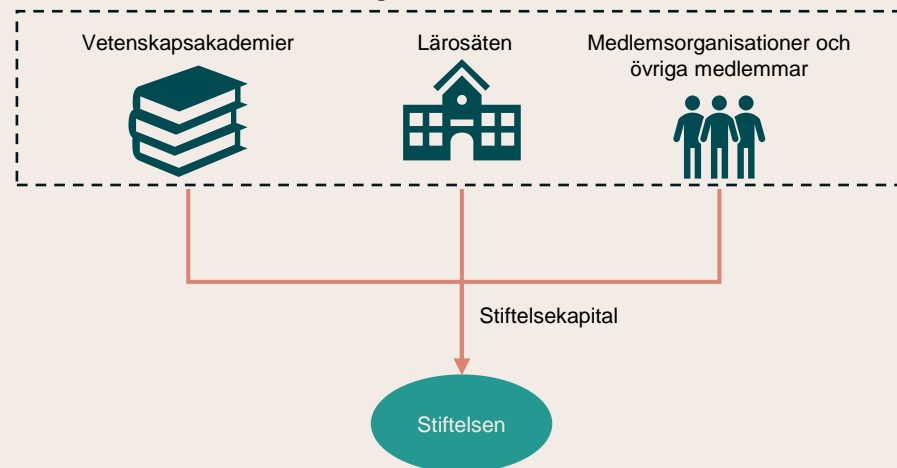
För att stiftelsen ska bli en juridisk person måste den tillskjutna egendomen ha tagits om hand av någon som har gjort ett åtagande att förvalta den i enlighet med stiftelseförordnandet. Ett förvaltningsåtagande kan lämnas antingen av en eller flera fysiska personer som bildar en styrelse (egen förvaltning) eller av en juridisk person t.ex. staten, en kommun, en ideell förening eller ett aktiebolag (anknuten förvaltning). Stiftare får inte ensam bilda styrelse eller utgöra förvaltare. Ansvaret att förvalta stiftelsen vilar på styrelsen vid egen förvaltning och på förvaltaren vid anknuten förvaltning.

Behov 1: Förändring av nuvarande organisation

Bildande av en stiftelse – Stiftelse- och skatterättsliga aspekter (2/2)

Nuvarande medlemmar i SAR Sverige

Bildande av en stiftelse, forts.

Stiftelserättsliga aspekter, forts.

En stiftelse kan ha ett eller flera ändamål. En fullständig ändamålsbestämning innehåller i regel tre moment; syfte (*vad* ska stiftelsen främja), verksamhetsföremål (*hur* ska syftet främjas) och destinatärskrets (*vilka* ska stiftelsen främja). Se avsnittet "Några frågor vid bildande av stiftelser – Något om innehållet i ett stiftelseförordnande" för en mer ingående beskrivning.

Skatterättsliga aspekter

Bildandet av en stiftelse medför inga skattekonsekvenser för vare sig stiftarna eller stiftelsen om bildandet sker med redan beskattade medel. Om däremot någon av stiftarna tillskjuter obeskattade medel, t.ex. om ett aktiebolag tillskjuter tillgångar direkt till stiftelsen, finns det en risk att bolaget uttagsbeskattas och att aktieägarna utdelningsbeskattas.

Vid bildandet bör det övervägas om stiftelsen ska uppfylla kraven för s.k. inskränkt skattskyldighet eller inte. Inskränkt skattskyldig innebär kortfattat att stiftelsen är skattebefriad för kapitalinkomster såsom räntor, utdelningar och kapitalvinster. För att erhålla status som inskränkt skattskyldig måste stiftelsen uppfylla de s.k. ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven, se avsnittet "Regelverk för stiftelser – Inkomstskatt".

Om avsikten är att stiftelsen ska vara inskränkt skattskyldig måste det säkerställas att ändamålet i stiftelseförordnandet uppfyller ändamålskravet. Vidare måste det fortlöpande säkerställas att stiftelsen uppfyller ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven.

Behov 2: Anställning av forskare

Stiftelse- och skatterättsliga aspekter (1/2)

Behov 2: Anställning av forskare

Idag finns utmaningar med att skapa anställningar för riskutsatta forskare hos svenska lärosäten. Det skulle därför vara värdefullt om SAR Sverige själv kunde anställa forskare.

För att kunna ha egna anställda måste SAR Sverige vara en juridisk person, t.ex. en stiftelse. En omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse skulle därmed möjliggöra för anställning av riskutsatta forskare i stiftelsen.

Stiftelserättsliga aspekter

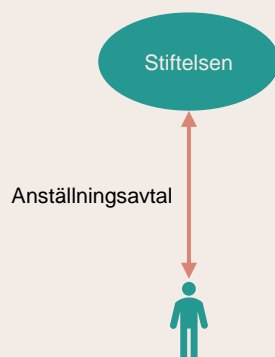
Det finns inga hinder från ett stiftelserättsligt perspektiv att riskutsatta forskare anställs av stiftelsen. Stiftelsen skulle i så fall vara arbetsgivare med skyldighet att följa det arbetsrättsliga regelverket precis som vilken annan arbetsgivare som helst.

Skatterättsliga aspekter

Om stiftelsen anställer riskutsatta forskare kommer stiftelsen vara skyldig att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på all utbetald lön. Om stiftelsen även gör pensionsavsättningar för forskarna ska stiftelsen betala särskild löneskatt på pensionskostnaderna. Som arbetsgivare kommer stiftelsen även vara skyldig att upprätta arbetsgivardeklarationer.

Om stiftelsen i stället för att anställa forskare betalar ut (skattefria) stipendier eller periodiska understöd till dessa är dock stiftelsen inte skyldig att göra skatteavdrag. Stiftelsen behöver inte heller betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt på pensionskostnader.

Vad gäller skattesituationen för potentiella mottagare av stöd från stiftelsen kan det noteras att stipendier för utbildning som huvudregel är skattefria (ett undantag från skattefriheten gäller Marie Curie-stipendier). Stipendier som är avsedda för andra ändamål än utbildning är som huvudregel skattefria om de inte är ersättning för arbete som har utförts eller ska utföras för utbetalarens räkning, och dessutom inte betalas ut periodiskt.

Behov 2: Anställning av forskare

Stiftelse- och skatterättsliga aspekter (2/2)

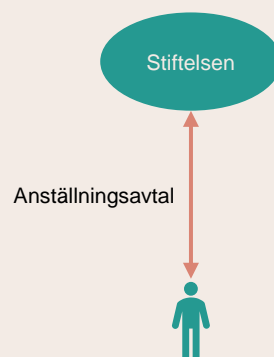
Behov 2: Anställning av forskare, forts.

Skatterättsliga aspekter, forts.

När det gäller periodiska utbetalningar gäller dock att även sådana är skattefria för mottagaren om de betalas ut från en inskränkt skattskyldig stiftelse för att stödja bl.a. ändamålen social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning, se avsnittet ” Regelverk för stiftelser – Inkomstskatt” för en beskrivning av dessa ändamål.

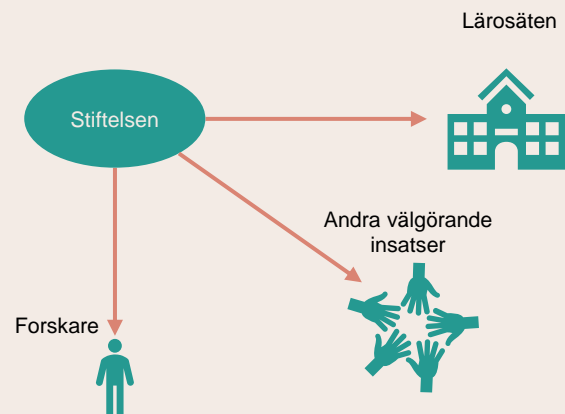
Ett tillhandahållande av stöd från stiftelsen till forskarna genom utbetalning av stipendier eller periodiska understöd i stället för anställningar kan därför medföra en skattemässig fördel för såväl stiftelsen som forskarna.

Anställning av forskare medför således en merkostnad och ökad administration jämfört med att betala ut (skattefria) stipendier eller periodiska understöd. Det kan därför övervägas i vilken utsträckning anställningar är nödvändiga eller om stiftelsen kan uppnå ett likvärdigt resultat genom att betala ut stipendier eller periodiska understöd.

Behov 3: Insatser utanför nuvarande verksamhet

Stiftelse- och skatterättsliga aspekter (1/2)

Behov 3: Insatser utanför nuvarande verksamhet

Den nuvarande verksamheten innefattar mottagande av riskutsatta forskare genom att utplacera dessa vid olika lärosäten. Det finns önskemål om att även kunna finansiera andra former av stöd än de som ges inom ramen för nuvarande verksamhet, t.ex. genom att ge bidrag direkt till forskare eller finansiera andra åtgärder inom InspirEurope, Marie Curie eller Scholars Rescue Fund.

Stiftelserättsliga aspekter

En stiftelse får enbart ägna sig åt verksamhet som har stöd i stiftelseförordnandet. Det finns dock inget som hindrar att en stiftelse har flera ändamål.

Vid formuleringen av ändamålet i stiftelseförordnandet bör det noga övervägas vilken verksamhet det är tänkt att stiftelsen ska främja. Det är vidare viktigt att ändamålet formuleras så att det håller över tid. Det är fullt möjligt att formulera ett ändamål som ger stiftelsen viss flexibilitet och även möjlighet att främja verksamhet som idag ligger utanför SAR Sveriges verksamhet.

Skatterättsliga aspekter

Stiftelsens kostnader för att främja ändamålet är inte skattemässigt avdragsgilla. Detta gäller oavsett om främjandet sker genom bidrag till forskare eller genom bidrag till andra organisationer. Vidare gäller detta både om stiftelsen är inskränkt eller oinskränkt skattskyldig.

Stiftelsens kostnader för att främja ändamålet kommer dock beaktas inom ramen för bedömningen av om stiftelsen uppfyller verksamhets- och fullföljdskraven, se mer om dessa krav i avsnittet "Regelverk för stiftelser – Inkomstskatt".

Verksamhets- och fullföljdskraven innebär en begränsning i vilken typ av verksamhet en inskränkt skattskyldig stiftelse får främja, och utrymmet för att främja icke allmännyttiga ändamål är mycket begränsat.

Behov 3: Insatser utanför nuvarande verksamhet

Stiftelse- och skatterättsliga aspekter (2/2)

Behov 3: Insatser utanför nuvarande verksamhet, forts.

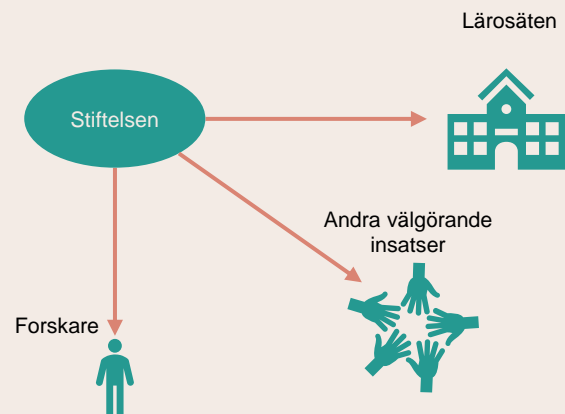
Skatterättsliga aspekter, forts.

Ett allmännyttigt ändamål kan antingen främjas direkt genom egen verksamhet (direkt främjande) eller genom att bidrag lämnas till en annan "ideell organisation" (indirekt främjande).

Såväl utgivande av stipendier och bidrag som insatser riktade mot andra allmännyttiga organisationer kan således möjliggöra för stiftelsen att bli inskränkt skattskyldig. Så länge stiftelsen främjar ändamål som bedöms vara allmännyttiga ur ett skatterättsligt perspektiv finns det således inget som hindrar att stiftelsen, med bibehållen skattefrihet, främjar en verksamhet utanför den nuvarande.

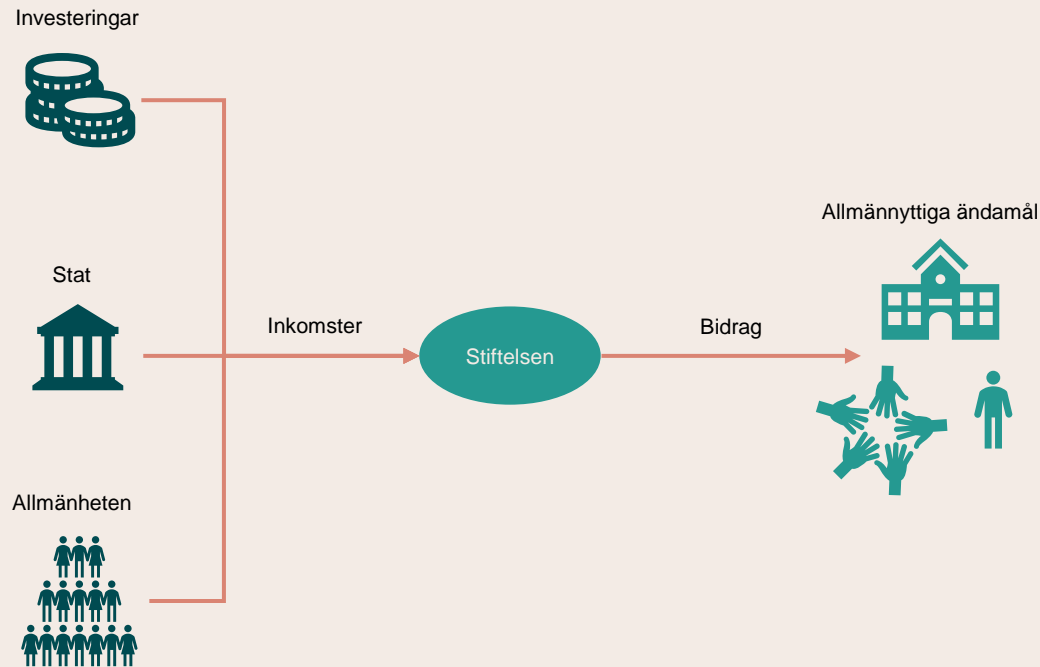
Som nämnts ovan kommer stiftelsen vara skyldig att betala arbetsgivaravgifter om stiftelsen anställer forskare. Stiftelsen kommer också vara skyldig att betala arbetsgivaravgifter om en forskare utför arbete åt ett lärosäte och där stiftelsen betalar forskarens lön, även om forskaren formellt sett är anställd av lärosätet. För att arbetsgivaravgifter ska aktualiseras krävs att utbetalningen avser ersättning för arbete, innebärande att mottagaren ska utföra någon form av motprestation.

Om stiftelsen i stället för att anställa forskare ger bidrag till lärosäten för att lärosätena ska kunna finansiera forskningsplatser kommer stiftelsen inte vara skyldig att betala arbetsgivaravgifter. Stiftelsen kommer inte heller vara skyldig att betala arbetsgivaravgifter på utbetalda stipendier, bidrag eller periodiska understöd till riskutsatta forskare, förutsatt att utbetalningarna inte är villkorade av en arbetsprestation från forskaren.

Behov 4: Utökad finansiering

Stiftelserättsliga aspekter

Behov 4: Utökad finansiering

Den nuvarande verksamheten erhåller finansiering från ett fåtal aktörer. De ökade behoven av att motta riskutsatta forskare tillsammans med önskemålet om att kunna utöka verksamheten skapar behov av ökad finansiering från fler finansiärer.

I dagsläget består SAR Sveriges primära inkomster av medel som beviljats av Riksbankens Jubileumsfond, Formas, Vetenskapsrådet och Sida. Eftersom SAR Sverige inte är en juridisk person blir inte SAR Sverige själv ägare till de medel som beviljas, utan dessa förvaltas av andra juridiska personer på sektionens vägnar.

Stiftelserättsliga aspekter

Generellt sett är det lättare för en organisation såsom en stiftelse med ett allmännyttigt ändamål att ansöka om och erhålla donationer från t.ex. allmänheten, statliga myndigheter, andra stiftelser eller ideella föreningar. En omorganisation av SAR Sverige till en stiftelse skulle därmed kunna öka möjligheterna till ytterligare finansiering.

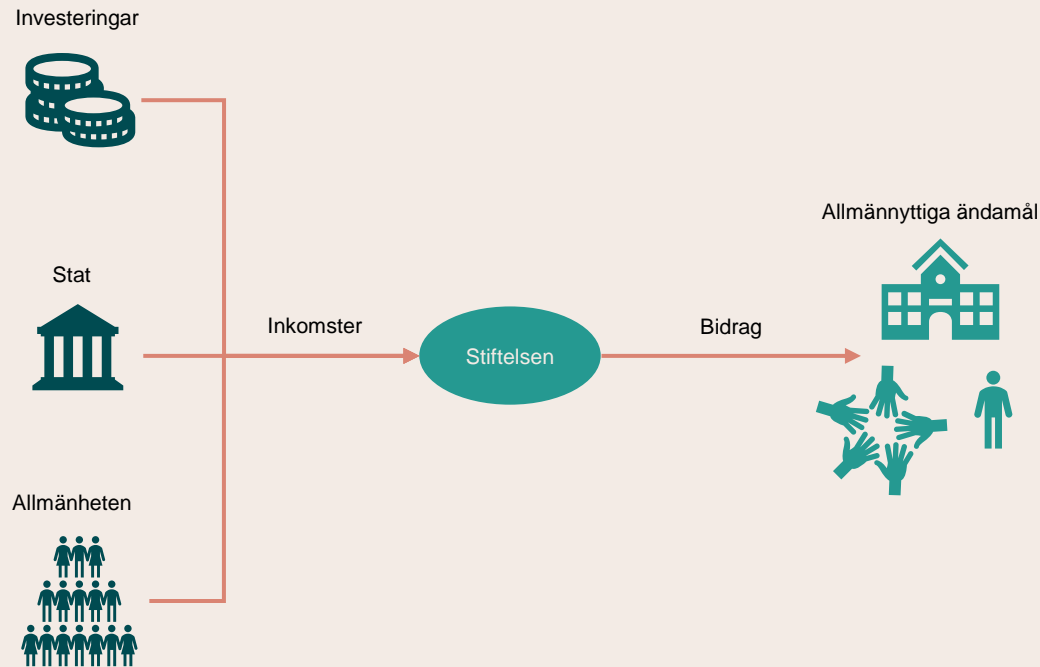
Stiftelser är skyldiga att föra bokföring och upprätta årsredovisning. Detta innebär att stiftelsen löpande behöver bokföra mottagna medel.

Gåvor eller bidrag kan vara förenade med villkor som innebär att de endast får användas för ett visst ändamål. Sådana villkor kan medföra begränsningar i på vilket sätt stiftelsen kan använda medlen.

Behov 4: Utökad finansiering

Skatterättsliga aspekter

Behov 4: Utökad finansiering, forts.

Skatterättsliga aspekter

Gåvor kan vara skattefria för en stiftelse oavsett om stiftelsen uppfyller kraven för att vara inskränkt skattskyldig eller inte. Även bidrag kan vara skattefria så länge de inte är kopplade till att täcka specifika kostnader i en näringsverksamhet, t.ex. lönekostnader i en näringsverksamhet.

Om stiftelsen investerar sina medel kommer framtida avkastning som huvudregel vara skattepliktig om stiftelsen är oinskränkt skattskyldig och skattefri om stiftelsen är inskränkt skattskyldig. För att uppnå inskränkt skattskyldighet måste stiftelsen årligen uppfylla ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven, se avsnittet ” Regelverk för stiftelser – Inkomstskatt”.

Det bör också beaktas att inskränkt skattskyldighet genom verksamhets- och fullföljdskraven medför vissa begränsningar. Kraven medför både en begränsning vad gäller vilka typer av verksamheter som får främjas och ett krav på inkomstanvändning för stiftelsen. En inskränkt skattskyldig stiftelse måste således bedriva sin löpande verksamhet i enlighet med dessa krav.

I och med att stiftelsen är en juridisk person kan den förvalta sitt kapital i syfte att skapa ökade intäkter i framtiden. En fördel med att vara inskränkt skattskyldig är att avkastningen från sådan förvaltning är skattefri. Detta ökar förutsättningarna för stiftelsen att skapa en egen inkomstkälla för att understödja verksamheten.

Andra lämpliga organisationsformer

Ideell förening som alternativ organisationsform

Andra lämpliga organisationsformer

Fråga har även uppkommit om det, vid sidan av stiftelsen, finns någon annan lämplig organisationsform för SAR Sveriges verksamhet.

Allmännyttig verksamhet som bedrivs utanför det offentliga bedrivs vanligtvis antingen genom en stiftelse eller en ideell förening. Båda dessa organisationsformer saknar som huvudregel vinstintresse och kan uppfylla kraven för s.k. inskränkt skattskyldighet. Inskränkt skattskyldighet innebär att stiftelsen eller föreningen inte är skattskyldig för kapitalinkomster (t.ex. kapitalvinster, räntor och utdelningar). En ideell förening kan därtill vara skattebefriad för viss inkomst av näringsverksamhet, vilket inte en stiftelse kan. Se avsnittet "Regelverk för stiftelser – Inkomstskatt" nedan för en beskrivning av inskränkt skattskyldighet.

Möjligheten till inskränkt skattskyldighet är en av anledningarna till att ideell verksamhet vanligtvis bedrivs i antingen stiftelse- eller föreningsform och inte i andra organisationsformer såsom aktiebolag eller ekonomiska föreningar.

Stiftelser och ideella föreningar har båda sina respektive för- och nackdelar som gör de mer eller mindre lämpliga beroende på vilken verksamhet som ska bedrivas. Se avsnittet "Skillnader mellan stiftelse och ideell förening" på nästa sida för en sammanfattande beskrivning av dessa skillnader.

En avgörande skillnad mellan en ideell förening och en stiftelse är att det i föreningen är medlemmarna som ytterst utövar det bestämmande inflytandet. Detta innebär t.ex. att medlemmarna kan ändra föreningens ändamål och verksamhet så att föreningen bedriver en annan verksamhet än den som ursprungligen var avsedd. Detta kan vara en fördel om man enkelt vill kunna förändra verksamheten men kan samtidigt utgöra en risk för att nya medlemmar med erforderlig majoritet ändrar föreningens inriktning till något som inte är önskvärt (s.k. kupp). Risken för detta ska dock inte överdrivas, och risken går dessutom att minska genom exempelvis högre majoritetskrav för vissa typer av beslut.

Andra lämpliga organisationsformer, forts.

Därtill måste en ideell förening hålla medlemsmöten, vilket kan skapa ytterligare administration.

I en ideell förening ska således verksamheten reflektera medlemmarnas vilja, till skillnad från en stiftelse där verksamheten ska reflektera ändamålet såsom det kommit uttryck i stiftelseförordnandet. Detta medför att en ideell förenings verksamhet ytterst är beroende av dess medlemmar. En ideell förening kan därför vara mer lämplig som organisationsform om det finns ett behov av att kunna förändra verksamhetens inriktning och om man vill att medlemmar ska kunna påverka verksamheten.

En annan omständighet som skiljer ideella föreningar från (vanliga) stiftelser är att ideella föreningar inte har något krav på kapital för att bildas.

En omorganisation av SAR Sverige till stiftelse eller ideell förening har ingen avgörande betydelse för möjligheterna att möta de behov som beskrivs ovan. Det är således möjligt att bedriva en motsvarande verksamhet genom att etablera en ideell förening i stället för en stiftelse. De aspekter vi beaktat och beskrivit i denna utredning är därmed inte avgörande vid valet mellan organisationsformerna stiftelse eller ideell förening, utan i stället kan andra omständigheter spela en större roll.

Omorganisation av SAR Sverige

Skillnader mellan stiftelse och ideell förening

	Civilrätt	Inkomstskatt	Moms	Övrigt
Stiftelse	<ul style="list-style-type: none"> • Civilrättslig lagstiftning finns. • Oflexibel organisationsform. • Mycket svårt ändra ändamålet. • Inga ägare/medlemmar. • Styrelsen enda/högsta organ och ansvarig för verksamheten.	<ul style="list-style-type: none"> • Vid inskränkt skattskyldighet är kapitalinkomster skattefria. • Näringsinkomster är skattepliktiga.	<ul style="list-style-type: none"> • Momsmässigt samma hantering som t.ex. aktiebolag. • Avdragsrätt för moms till den del kostnaden är hänförlig till momspliktig verksamhet. • Vid blandad verksamhet kan momshanteringen bli administrativt betungande.	<ul style="list-style-type: none"> • Organisationsform med gott renommé i Sverige och i utlandet. • Eventuellt lättare med "fundraising".
Ideell förening	<ul style="list-style-type: none"> • Saknas civilrättslig lagstiftning (behöver inte vara nackdel om stadgarna är tydliga). • Flexibel organisationsform. • Stadgarna (inkl. ändamålet) kan ändras efter beslut från medlemmarna. • Medlemmar har inflytande på föreningens verksamhet.	<ul style="list-style-type: none"> • Vid inskränkt skattskyldighet är kapitalinkomster skattefria. • Även näringsinkomster från verksamhet som utgör ett direkt led i eller har annan naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål kan vara skattefria.	<ul style="list-style-type: none"> • Vid inskränkt skattskyldighet enligt inkomstskattelagen ska moms inte debiteras vid tillhandahållande av varor och tjänster, samtidigt saknas avdragsrätt för moms på kostnader.	<ul style="list-style-type: none"> • Organisationsform med gott renommé i Sverige, dock okänd i utlandet.

Regelverk för stiftelser och ideella förningar

Civilrättsliga och skatterättsliga regler

Regelverk för stiftelser

Civilrätt och skatterätt

Civilrätt

För stiftelser finns den civilrättsliga regleringen i stiftelselagen (1994:1220). I stiftelselagen finns både tvingande regler som gäller oavsett föreskrifterna i stiftelseförordnandet, och dispositiva regler som gäller i den mån föreskrifterna i stiftelseförordnandet inte reglerar något annat.

Stiftelsen som organisationsform har flera egenskaper som är unika i förhållande till andra organisationsformer. En stiftelse har varken ägare eller medlemmar. Stiftelsen är starkt ändamålsbunden och när stiftelsen är bildad kan den i princip inte påverkas av utomstående intressen.

I stiftelsen är styrelsen (vid egen förvaltning) eller förvaltaren (vid anknuten förvaltning) det enda och högsta beslutande och verkställande organet. Styrelsen ansvarar för förvaltningen och för att föreskrifterna i stiftelseförordnandet följs. Styrelsens roll enligt stiftelserätten innebär att förvaltningsuppdraget inte kan delegeras i dess helhet eller i väsentliga delar. Styrelsen kan delegera arbetsuppgifter till särskilda funktioner, utskott eller andra inrättade organ, dock kan ansvaret aldrig delegeras.

Det förekommer att stiftelser har en "verkställande direktör" eller liknande funktion. En sådan funktion finns dock inte reglerad i stiftelselagen utan uppdraget emanerar antingen från föreskrifterna i stiftelseförordnandet eller från styrelsen.

Föreskrifterna i stiftelseförordnandet kan ändras under vissa förutsättningar. Sådana ändringar kräver, beroende på ändringens innebörd, godkännande från antingen länsstyrelsen eller Kammarkollegiet. Ändring av ändamålet kräver alltid Kammarkollegiets tillstånd (s.k. permutation).

Stiftelser står under tillsyn (begränsad eller fullständig) av länsstyrelsen.

En stiftelse kan, men behöver inte, finnas för evigt. För att en giltig stiftelsebildning ska komma till stånd måste stiftelsen kunna främja sitt ändamål under en varaktig tid (cirka fem år). Det kan därmed vara möjligt att avveckla stiftelsen efter en bestämd tidsperiod. Vid en avveckling kan stiftelsens tillgångar aldrig återgå till stiftaren, utan stiftelsens tillgångar får enbart användas i enlighet med stiftelsens ändamål.

Inkomstskatt

Stiftelser beskattas som huvudregel på samma sätt som andra juridiska personer såsom aktiebolag och ekonomiska föreningar, s.k. oinskränkt skattskyldighet. Det innebär att alla inkomster beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet med 20,6 procent.

Stiftelser som uppfyller vissa krav i 7 kap. inkomstskattelagen kan dock vara s.k. inskränkt skattskyldiga. Inskränkt skattskyldighet innebär att en stiftelse inte är skattskyldig för kapitalinkomster (t.ex. kapitalvinster, räntor och utdelningar) eller bidrag/gåvor. En stiftelse kan dock inte, till skillnad från ideella föreningar, vara skattebefriad för inkomst av näringsverksamhet. För att erhålla status som inskränkt skattskyldig måste stiftelsen uppfylla det s.k. ändamålskravet, verksamhetskravet och fullföljdskravet.

Ändamålskravet

Ändamålskravet innebär att en stiftelse ska främja ett eller flera allmännyttiga ändamål. Vad som utgör ett allmännyttigt ändamål anges med en exemplifierande uppräkningslista i inkomstskattelagen, däribland social hjälpverksamhet, utbildning och vetenskaplig forskning.

Med *social hjälpverksamhet* avses olika former av hjälpverksamhet som riktar sig till behövande. Ändamålet har sitt ursprung i det tidigare ändamålet "hjälpverksamhet bland behövande", men är vidare. Det finns ett krav på att det ska finnas ett hjälpbehov hos mottagaren samt ett krav på att detta hjälpbehov ska prövas för att det ska vara social hjälpverksamhet. Hjälpbehovet kan vara av såväl ekonomisk som social natur. Vissa grupper av personer kan anses ha ett mer generellt behov av hjälp, däribland asylsökande.

Med *vetenskaplig forskning* avses verksamhet vid akademier, universitet, högskolor och motsvarande institutioner. Vidare krävs att forskningen som bedrivs ska tillämpa en vetenskaplig metod och att resultaten av forskningen ska redovisas öppet genom exempelvis publikationer. Forskningsverksamheten vid universitet och högskolor är därmed en utgångspunkt. Däremot anses s.k. uppdragsforskning i regel inte vara allmännyttig.

Regelverk för stiftelser

Skatterätt

Inkomstskatt, forts.

Ändamålskravet, forts.

En stiftelse kan välja mellan att främja det allmännyttiga ändamålet direkt genom egen verksamhet eller indirekt genom bidrag till en annan ideell organisation (direkt respektive indirekt främjande, vilket vi återkommer till nedan).

Verksamhetskravet

Verksamhetskravet innebär att stiftelsen i den verksamhet som bedrivs under beskattningsåret uteslutande eller så gott som uteslutande (med vilket avses 90–95 procent) ska främja ett eller flera allmännyttiga ändamål. Med verksamhet avses stiftelsens ändamålsuppfyllande verksamhet (hit hör t.ex. inte näringsverksamhet eller kapitalförvaltande verksamhet).

Om verksamhetskravet inte är uppfyllt under beskattningsåret, får hänsyn tas till hur kravet sammantaget har uppfyllts året före beskattningsåret, beskattningsåret samt det närmast följande beskattningsåret.

Fullföljdskravet

Fullföljdskravet innebär att stiftelsen under beskattningsåret i skälig omfattning (med vilket avses 75–80 procent) ska använda sina intäkter för ett eller flera allmännyttiga ändamål. Hänsyn får även tas till hur intäkterna sammantaget har använts under en period av flera beskattningsår.

Till intäkterna räknas intäkter som är skattefria med anledning av stiftelsens status som inskränkt skattskyldig, med undantag för kapitalvinster och vissa schablonintäkter. I praktiken omfattar fullföljdskravet således oftast en stiftelses löpande kapitalintäkter i form av räntor och utdelningar. Skattepliktiga näringsinkomster ingår inte vid bedömningen av om fullföljdskravet är uppfyllt.

Inkomstskatt, forts.

Direkt respektive indirekt främjande

Som framgår ovan kan ett allmännyttigt ändamål främjas direkt genom egen verksamhet (direkt främjande) eller genom att bidrag lämnas till annan "ideell organisation" (indirekt främjande).

Efter Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i det s.k. Chalmersmålet (HFD 2019 ref. 59) står det numera klart att ett aktiebolag under vissa förutsättningar kan vara en ideell organisation och att en stiftelses bidrag till ett sådant bolag därmed kan främja ett allmännyttigt ändamål. Vid bedömningen beaktade HFD:

- att det av bolagsordningen framgick att bolaget hade ett allmännyttigt ändamål,
- att det i bolagsordningen fanns en vinstutdelningsbegränsning, och
- att den allmännyttiga verksamheten i bolaget rent faktiskt utgjorde 90–95 procent av bolagets verksamhet.

Om alla kriterier ovan inte är uppfyllda anses bidraget främja ett icke allmännyttigt ändamål. Bidraget påverkar då uppfyllelsen av verksamhetskravet negativt och kan därmed äventyra stiftelsens skattestatus.

Utdelning och kapitalvinster på onoterade andelar

En oinskränkt skattskyldig stiftelse är skattskyldig i motsvarande utsträckning som ett aktiebolag, innebärande att kapitalinkomster såsom räntor och utdelningar på aktier är skattepliktiga. Om aktierna utgör s.k. näringsbetingade andelar är dock utdelningar och kapitalvinster på sådana aktier skattefria. Med näringsbetingade andelar avses aktier i onoterade svenska aktiebolag som ägs av bl.a. en oinskränkt skattskyldig stiftelse.

Detta innebär att en stiftelse som äger onoterade aktier i svenska aktiebolag inte kommer att vara skattskyldig för utdelningar eller kapitalvinster på aktierna, oavsett om stiftelsen är inskränkt eller oinskränkt skattskyldig.

Regelverk för stiftelser

Skatterätt

Moms

Verksamhet som bedrivs av en stiftelse omfattas av de allmänna momsreglerna. Detta gäller även om en stiftelse enligt inkomstskattelagen är inskränkt skattskyldig för vissa inkomster. Det innebär att en stiftelse som löpande tillhandahåller tjänster eller varor i syfte att fortlöpande vinna intäkter bedriver en ekonomisk verksamhet. Om tjänsterna eller varorna är föremål för moms bedriver stiftelsen en momspliktig verksamhet och ska som utgångspunkt vara momsregistrerad.

En stiftelse vars verksamhet består av att endast tillhandahålla momspliktiga varor eller tjänster har som utgångspunkt avdragsrätt för moms på kostnader i verksamheten. Om stiftelsen bedriver en verksamhet som endast består av att tillhandahålla momsfria varor eller tjänster har stiftelsen ingen avdragsrätt för moms på kostnader i verksamheten.

En stiftelse som har både momspliktig och momsfri försäljning av varor eller tjänster, s.k. blandad verksamhet, har avdragsrätt för moms till den del kostnaderna är hänförliga till den momspliktiga verksamheten. För kostnader hänförliga till den momsfria verksamheten saknas avdragsrätt för moms. För moms på kostnader som är gemensamma för både den momspliktiga och momsfria verksamheten, ska avdragsrätten beräknas enligt skälig grund.

Regelverk för stiftelser

Några frågor vid bildande av stiftelser (1/2)

Bildande av stiftelse

En stiftelse bildas genom att egendom enligt förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål (se mer om innehållet i ett stiftelseförordnande under följande rubrik). Egendomen kan bestå av kontanter, värdepapper eller andra tillgångar som har ett ekonomiskt värde.

Det finns ingen lagreglering kring hur stort kapital en stiftelse måste tillskjutas vid bildandet. Det väsentliga är att stiftelsen anses ha ett tillräckligt stort kapital för att kunna främja ändamålet under en varaktig tid (varmed avses cirka 5 år). Erfarenhetsmässigt godtar länsstyrelsen att stiftelser bildas med ett stiftelsekapital om cirka 500 tkr. Det förekommer dock stiftelsebildningar med både lägre och väsentligt högre kapital.

Stiftelsens egendom anses vara avskild när den har tagits om hand av någon som har åtagit sig att förvalta egendomen i enlighet med stiftelseförordnandet. I praktiken brukar detta s.k. förvaltningsåtagande ske av de personer som ska ingå i stiftelsens första styrelse.

I samband med stiftelsens bildande ska styrelsen hålla ett s.k. konstituerande styrelsesammanträde. Vid detta sammanträde utses bl.a. styrelsens ordförande (om det inte följer av förordnandet), firmatecknare och stiftelsens revisor.

En stiftelse blir en juridisk person och får rättskapacitet i samma ögonblick som den har bildats. Stiftelsen uppkommer alltså inte genom registrering. En stiftelse ska dock registreras hos länsstyrelsen senast sex månader efter det att den bildats. När stiftelsen blivit registrerad hos länsstyrelsen tilldelas den ett organisationsnummer av Skatteverket.

När stiftelsen är bildad kan stiftaren, eller någon annan, tillskjuta stiftelsen ytterligare egendom.

Något om innehållet i ett stiftelseförordnande

En stiftelse måste ha ett stiftelseförordnande med föreskrifter för stiftelsens verksamhet. Före stiftelselagens införande var det vanligt att "stadgar" som då upprättades innehöll många administrativa föreskrifter. Numera finns det regler i stiftelselagen och det är därför inte nödvändigt att reglera samtliga administrativa föreskrifter i förordnandet.

Nedan anges några punkter som bör övervägas inför en stiftelsebildning.

Stiftare

- Vem ska vara stiftare? En stiftelse kan ha en eller flera stiftare. Stiftare kan vara fysisk eller juridisk person.

Stiftelsens namn

- Vad ska stiftelsen heta? En stiftelses namn måste innehålla ordet stiftelse.

Stiftelsens ändamål

- Vad ska stiftelsen ha för ändamål? En stiftelse kan ha ett eller flera ändamål.
- Ändamålet är det mest centrala för en stiftelse och dess utformning bör därför övervägas noga. Ändamålet består i regel av tre moment; syfte, verksamhetsföremål och destinatärskrets.
  - Syftet anger inom vilket område stiftelsen ska verka eller vad den ska verka för.
  - Verksamhetsföremålet anger på vilket sätt syftet ska främjas, t.ex. genom att ge bidrag men det kan också vara att bedriva viss verksamhet (direkt i stiftelsen eller indirekt genom dotterbolag).
  - Destinatärskretsen anger vilka krav man måste uppfylla för att kunna komma i fråga för bidrag eller andra förmåner från stiftelsen.

Regelverk för stiftelser

Några frågor vid bildande av stiftelser (2/2)

Något om innehållet i ett stiftelseförordnande, forts.

Styrelsen och styrelsens ordförande

- Ska stiftelsen ha egen eller anknuten förvaltning?
- Vilka ska utgöra stiftelsens styrelse?
- Hur många styrelseledamöter ska stiftelsen ha? Något krav på lägsta eller högsta antal styrelseledamöter finns inte och en stiftelsestyrelse kan bestå av endast en person. Styrelsen får dock inte enbart bestå av stiftaren/stiftarna.
- Hur ska styrelseledamöter (och eventuella suppleanter) utses och entledigas? Här förekommer många olika varianter. Ibland utser stiftaren de första ledamöterna och skriver inte något om hur styrelsen ska förnyas. Då gäller stiftelselagen enligt vilken styrelsen förnyas sig själv. Detta innebär att när någon ledamot avgår utser den kvarvarande styrelsen en ny ledamot. Hur nya styrelseledamöter ska utses och entledigas bör övervägas noga.
- Är det önskvärt med mandattider och ska det i så fall vara möjligt med omval, eller ska ledamöterna utses tills vidare? En styrelseledamot kan när som helst lämna sitt uppdrag.
- Det bör också beaktas att styrelsen bör ha kompetens inom olika områden. Ibland tas det in föreskrifter i förordnandet som säkerställer detta.

Kapitalplacering

- Ibland innehåller stiftelseförordnanden föreskrifter om hur stiftelsens kapital ska vara placerat. I annat fall gäller stiftelselagen som anger att stiftelsens förmögenhet ska vara "placerad på ett godtagbart sätt". Här är det viktigt att fundera över vilken typ av placeringar stiftelsen ska kunna göra så att stiftelseförordnandet medger detta, t.ex. att investera i onoterade aktiebolag.

Kapitaliseringsföreskrift och stiftelsens livslängd

- Det bör övervägas om stiftelsen ska finnas för evigt eller om den är tänkt att existera under en begränsad tid.
- Ska stiftelsen ha en föreskrift om att viss del av den årliga avkastningen ska läggas till kapitalet? Ska även kapitalet, eller bara den löpande avkastningen i form av räntor och utdelningar, kunna användas för ändamålet? Även här finns det för- och nackdelar med olika föreskrifter och utformningen påverkar stiftelsens flexibilitet.

Revisor

- En stiftelse ska ha minst en revisor. Till revisor kan utses enskild revisor eller ett registrerat revisionsbolag.
- Det är en fördel om stiftelsen har en revisor med kunskap om och erfarenhet av stiftelser då dessa i väsentliga avseenden skiljer sig från exempelvis aktiebolag.

Regelverk för ideella föreningar

Civilrätt och skatterätt

Civilrätt

Det finns ingen civilrättslig lagstiftning som reglerar ideella föreningar. Det är i stället stadgarna, föreningspraxis och föreningsrättsliga principer som är styrande för föreningens verksamhet. I vissa fall kan vägledning hämtas från annan civilrättslig lagstiftning såsom lagen om ekonomiska föreningar eller aktiebolagslagen.

Föreningsstämman är föreningens högsta beslutande organ. På stämman får alla medlemmar vara med och fatta de stora besluten och välja alla funktionärer. Vad som närmare ankommer på stämman framgår av föreningens stadgar men i regel beslutar föreningsstämman t.ex. om föreningens organisation tillsättande/avsättande av styrelse och revisorer, medlemsavgifter, fastställande av årsredovisningen, ändring av stadgar samt upplösning av föreningen.

Den löpande förvaltningen sköts av styrelsen som är föreningens verkställande ledning. Det är således styrelsen som har ansvaret för anställda, bokföring och medelsförvaltning. Styrelsen arbetar efter föreskrifter som finns i stadgarna eller som beslutats på föreningsstämman.

I vissa föreningar förekommer det också en "verkställande direktör" (kallas ibland president, generalsekreterare, föreningsdirektör, klubbdirektör eller liknande). Denna är underställd styrelsen. När det finns en verkställande direktör är det ofta avsett att fungera på samma sätt som i en ekonomisk förening eller i ett aktiebolag. I en ideell förening har en verkställande direktör dock inte någon lagreglerad ställning och därmed inga formella befogenheter. För att den verkställande direktören ska kunna företräda föreningen måste det således finnas en fullmakt eller firmateckningsrätt.

Inkomstskatt

Ideella föreningar beskattas som huvudregel på samma sätt som andra juridiska personer såsom aktiebolag och ekonomiska föreningar. Det innebär att alla inkomster beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet med 20,6 procent.

Inkomstskatt, forts.

Ideella föreningar kan precis som stiftelser vara inskränkt skattskyldiga enligt samma villkor som beskrivits ovan. Utöver ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven ska en ideell förening uppfylla det s.k. öppenhetskravet.

Öppenhetskravet innebär att en ideell förening inte får vägra någon inträde som medlem om det inte finns särskilda skäl för det som beror på verksamhetens art eller omfattning, syfte eller annat. Det finns emellertid inte någon generell rätt till medlemskap i en ideell förening och medlemskapet får även enligt öppenhetskravet begränsas till bl.a. personer som delar föreningens målsättning och är beredda att följa föreningens stadgar. En förening blir dock oinskränkt skattskyldig om den har medlemsantagning efter godtyckliga eller diskriminerande grunder eller har sådana regler att endast en mycket begränsad krets av personer kan bli medlemmar.

Vidare kan en ideell förening, till skillnad från en stiftelse, vara skattebefriad för näringsinkomster från verksamhet som utgör ett direkt led i eller har annan naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål.

Moms

En verksamhet som bedrivs av en ideell förening som är inskränkt skattskyldig enligt inkomstskattelagen ses inte som en ekonomisk verksamhet momsmässigt och föreningen utgör då inte heller en beskattningsbar person (bortsett från vid förvärv av tjänster från andra länder). Detta innebär att föreningen inte ska redovisa moms vid försäljning av tjänster och varor inom denna verksamhet, samtidigt som föreningen saknar avdragsrätt för moms på sina kostnader i verksamheten.

Om den ideella föreningen bedriver verksamhet för vilken föreningen inte är inskränkt skattskyldig enligt inkomstskattelagen ska allmänna momsregler tillämpas för den verksamheten.

